

2009. november 26., csütörtök

15. kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy készítsenek részletes értékelést a társulási és együttműködési megállapodások aláírása óta a demokrácia és az emberi jogok terén Laoszban és Vietnamban végrehajtott politikákra vonatkozóan, és tegyenek jelentést a Parlamentnek;

*

* *

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Vietnam és Laosz kormányának és parlamentjének, az ASEAN titkárságának, az Egyesült Nemzetek emberi jogi főbiztosának, valamint az Egyesült Nemzetek főtárgyalójának.

Kína: kisebbségi jogok és a halálbüntetés alkalmazása

P7_TA(2009)0105

Az Európai Parlament 2009. november 26-i állásfoglalása Kínáról, a kisebbségek jogairól és a halálbüntetés alkalmazásáról

(2010/C 285 E/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a halálbüntetésre vonatkozó egyetemes moratóriumról szóló korábbi, 2007. február 1-jei ⁽¹⁾ és 2007. szeptember 27-i ⁽²⁾ állásfoglalásaira,
- tekintettel a halálbüntetés alkalmazására vonatkozó moratóriumról szóló, az ENSZ Közgyűlése által 2007. december 18-án elfogadott (A/RES/62/149. számú), illetve 2008. december 18-án elfogadott (A/RES/63/168. számú) határozatra,
- tekintettel az EU nevében az Elnökség által tett, a két tibeti úr, Lobsang Gyaltsen és Loyak kivégzéséről szóló, 2009. október 29-i, és a kilenc ujjgur etnikumú személynek a 2009. július 5–7-i, urumcsi (Hszincsiang–Ujjgur Autonóm Terület) zavargásokat követő kivégzéséről szóló, 2009. november 12-i nyilatkozatokra,
- tekintettel a Kínai Népköztársaság alkotmányának 35., 36. és 37. cikkére, amelyek minden állampolgár számára biztosítják a szólásszabadsághoz és a vallásszabadsághoz való jogot, valamint minden személy szabadságát „sérthetetlennek” mondják ki,
- tekintettel a Kínáról elfogadott korábbi állásfoglalásaira, különösen az EU–Kína csúcstalálkozóról és az EU és Kína között folyó emberi jogi párbeszédéről szóló 2007. december 13-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a 2009. november 18–19-i EU–Kína szemináriumra és az EU–Kína emberi jogi párbeszéd 2009. november 20-án Bejingben megrendezett 28. fordulójára,

⁽¹⁾ HL C 250. E, 2007.10.25., 91. o.

⁽²⁾ HL C 219. E, 2008.8.28., 306. o.

⁽³⁾ HL C 323. E, 2008.12.18., 489. o.

2009. november 26., csütörtök

- tekintettel az EU–Kína emberi jogi párbeszéd 2009. május 14-én Prágában megrendezett, 27. fordulójára,
 - tekintettel a 2009. november 30-án, Nanjingban megrendezendő 12. EU–Kína csúcstalálkozóra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel az EU a szabadság, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása és a jogállamiság elveinek elfogadásán alapul, és a békés társadalmi együttélés elengedhetetlen előfeltételének tekinti ezen elidege-níthetetlen jogok tiszteletben tartását,
- B. mivel a jelenleg tárgyalás alatt álló, új EU–Kína stratégiai partnerség igen fontos az EU és a Kína közötti jövőbeli kapcsolatok tekintetében, és mivel egy tényleges partnerségnek közös értékeken kell nyugodnia,
- C. mivel a 2008. márciusi zavargásokat követően, 2009. május 8-án az EU a lhászai népbíróság által több tibetivel szemben hozott valamennyi halálos ítélet megváltoztatására szólított fel,
- D. mivel 2009 júliusában az elmúlt évtizedek eddigi legsúlyosabb etnikai zavargásai törték ki Hszin-csiang–Ujgur Autonóm Területen, azt követően, hogy a még 2009 júniusában, egy dél-kínai gyárban az ujgur munkásokat ért támadások elleni tiltakozásként ujgur tüntetők vonultak az utcákra Urum-csiban, és támadásaik során számos han kínai életét vesztette; mivel a hivatalos adatok szerint a halálos áldozatok száma 197, a sebesülteké pedig több mint 1 600 volt,
- E. mivel annak biztosítása érdekében, hogy a tibetiek és az ujugrok, Kína két fő etnikai kisebbsége békésen együtt tudjon élni a han népcsoportba tartozó kínai népesség többségével, elengedhetetlen az őszinte, folyamatos és a kölcsönös tiszteleten alapuló párbeszéd,
- F. mivel a nagyrészt muzulmán, nyelvileg és kulturálisan Közép-Ázsiához kötődő és Hszincsiang 20 milliós lakosságának felét kitevő ujgur népesség körében egyre nagyobb az elégedetlenség és a neheztelés a főként han kínai hatóságok irányában, akiket azzal vádolnak, hogy szigorúan felügyelik és elfojtják a vallási tevékenységeket, valamint megkülönböztetést alkalmaznak a foglalkoztatás terén és marginali-zálják az ujgur népcsoportot a régióban; mivel az emberi jogokkal foglalkozó nem kormányzati szer-vezetek részéről a nemzetközi közösséghez intézett azon felszólítás, hogy küldjön független oknyomozó csoportot a zavargások helyszínére, válasz nélkül maradt,
- G. mivel a Kínai Népköztársaság kifejezésre juttatta azon óhaját, hogy harmonikus etnikai kapcsolatok uralkodjanak a Hszincsiang–Ujgur Autonóm Területen,
- H. mivel a 2008. márciusi zavargások során elkövetett bűncselekményekért elítélt tibetiek elleni ítéletek legitimitását egyik jelentésében megkérdőjelezte a Human Rights Watch szervezet, amelyben kijelentette, hogy egyes tárgyalásokat titokban, előre nem bejelentett időpontokban tartottak, és hogy a tibetieknek nem volt hozzáférésük általuk választott, érdemi védelemhez,
- I. mivel a vallásgyakorlást Kínában az állam korlátozza és szigorúan felügyeli,
- J. mivel Kínában 68 bűncselekmény esetén szabható ki halálbüntetés, köztük olyan nem erőszakos cselek-mények esetén, mint az adócsalás és a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények,

2009. november 26., csütörtök

1. megismétli régóta fenntartott álláspontját, miszerint minden esetben és minden körülmények között ellenzi a halálbüntetést; emlékeztet az EU azon kötelezettségvállalására, hogy el kívánja érni, hogy a halálbüntetést mindenhol eltöröljék, és ismét hangsúlyozza, hogy a halálbüntetés eltörlése hozzájárul az emberi méltóság megerősítéséhez és az emberi jogok progresszív fejlődéséhez;
2. elismeri a legfelsőbb népbíróság 2007. januári, kedvező irányba mutató határozatát a halálbüntetések felülvizsgálatáról, ám elítéli, hogy ez nem vezetett a kivégzések számának jelentős csökkenéséhez Kínában; továbbra is aggódik amiatt, hogy még mindig Kína hajtja végre a legtöbb kivégzést a világon;
3. ezért sürgeti a kínai kormányt, hogy azonnal és feltétel nélkül fogadjon el a halálbüntetésre vonatkozó moratóriumot, mivel ez döntő lépés a halálbüntetés eltörlése irányában; mélyen elítéli a két tibeti úr, Lobsang Gyaltsen és Loyak 2008. márciusi lhászai eseményeket követő, valamint a 9 ujjur etnikumú személy 2009. június 5–7. közötti, urumcsi eseményeket követő kivégzését; felszólítja a kínai hatóságokat, hogy függesszék fel a lhászai és az urumcsi népbíróságok által hozott további halálbüntetéseket, és ezen ítéleteket – az erőszakos bűncselekményekben megalapozottan bűnösnek talált személyek esetében – változtassák börtönbüntetésre; szintén elítéli a márciusi tiltakozásokat követően Tenzin Phuntsokra és Kangtsukra kiszabott, két évre felfüggesztett halálbüntetést, valamint Dawa Sangpo életfogytiglani börtönbüntetésre ítéletét, továbbá hangsúlyozza azzal kapcsolatos aggályait, hogy tisztességes tárgyalást biztosítottak-e számukra;
4. ismét felszólítja Kínát, hogy ratifikálja a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát; elítéli a Kínában az etnikai és vallási kisebbségekkel szemben tanúsított, gyakran megkülönböztető bánásmódot;
5. hangsúlyozza, hogy a kínai kormány 2009 áprilisában kiadta első, a 2009–2010-es időszakra vonatkozó, nemzeti emberi jogi cselekvési tervét, melynek célja kimondottan az állampolgárok jogai védelmének javítása a büntető- és bírósági eljárások során, az önkényes fogva tartás felszámolása, a kínzás útján szerzett vallomások megtiltása és a tisztességes és nyilvános tárgyalások biztosítása; felszólítja a kínai hatóságokat, hogy hozzák nyilvánosságra a kivégzések számát;
6. felszólítja a kínai hatóságokat, hogy tegyenek meg mindent az őszinte han–ujgur párbeszéd kialakítása érdekében, fogadjanak el a helyi tulajdonlást erősítő, befogadóbb és átfogóbb gazdaságpolitikákat Hszincsiangban, valamint védelmezzék az ujjur népesség kulturális identitását;
7. hangsúlyozza, hogy Kína emberi jogi tevékenysége továbbra is aggályokra ad okot; ragaszkodik ahhoz, hogy az EU–Kína emberi jogi párbeszéd minden fordulóját követően szükség van a precíz nyomon követésre a korábbi párbeszéd során a két fél által kölcsönösen elfogadott ajánlások alkalmazásának biztosítása érdekében, illetve szükség van az olyan, emberi jogokról szóló EU–Kína jogi szemináriumokra, mint amilyenek megelőzték a párbeszéd egyes fordulóit, és amelyeken a tudományos és a civil társadalom képviselői is részt vettek; felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a halálbüntetés felszámolását és az etnikai kisebbségek jogainak és a vallási jogoknak a tiszteletben tartását tűzzék a 12., 2009. november 30-i EU–Kína csúcstalálkozó napirendjére, és továbbra is tegyenek erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a jelenleg tárgyalások alatt álló partnerségi és együttműködési megállapodásba kerüljön záradék az emberi jogok tiszteletben tartásáról Kínában;
8. felszólítja a kínai hatóságokat, hogy azonnal vessenek véget a „kemény kéz” politikájának, amely a zavargások okait figyelmen kívül hagyva, mindenkinek a jogait elnyomja a Hszincsiang–Ujjur Autonóm Területen;
9. a „Tényleges autonómiát a tibeti népnek memorandum” alapján felszólít a kínai kormányt és a dalai láma képviselői közötti őszinte és eredményekre törekvő párbeszéd újraindítására, amely pozitív, jelentős és érdemi változásokhoz vezet és összhangban áll az alkotmányban és a Kínai Népköztársaság törvényeiben foglalt elvekkel;

2009. november 26., csütörtök

10. ismét hangsúlyozza szolidaritását az Urumcsiban (Hszincsiang–Ujgur Autonóm Terület), 2009 júliusában történt események áldozataival; bár elismeri, hogy az állami intézmények feladata a közrend fenntartása, aggodalommal tekint az azt állító jelentésekre, hogy aránytalanul nagy erőket vetettek be az ujjur etnikumúak ellen és sokukat őrizetbe vették;

11. felszólítja a kínai hatóságokat annak biztosítására, hogy a fenti eseményekkel kapcsolatban őrizetben tartottak – a nemzetközi jognak megfelelően – fogva tartásuk során humánus bánásmódban, majd tisztességes tárgyalásban részesüljenek, beleértve az általuk választott ügyvédhez való jogot, ártatlanságuk vélelmét, valamint a bűnösnek ítétekkel szemben arányos büntetés kiszabását;

12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak, az Európa Tanácsnak, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának és a Kínai Népköztársaság kormányának.
